

WPROWADZENIE

Wiek XXI dla przedstawicieli nauk o zarządzaniu przynosi szereg inspirujących, ale jednocześnie niezwykle trudnych w realizacji wyzwań. Zdecydowanie do przeszłości w tej dziedzinie wiedzy należą czasy paradygmatów, wokół których nie małe zespoły badawcze mogły realizować programy naukowe bez zbytej troski o utratę aktualności otrzymywanych wyników badań.

Rozwój nauk o zarządzaniu odbywa się obecnie pod silną presją dwóch potrzeb. Pierwsza wynika z naturalnej dla nauki konieczności rozwoju dorobku teoretycznego, co w przypadku zarządzania jest o tyle istotne, iż nauka ta, stosunkowo młoda, cały czas buduje swoją tożsamość. Tworzenie dorobku teoretycznego nie zawsze pozostaje w harmonii z drugą potrzebą, a mianowicie wychodzeniem naprzeciw zapotrzebowaniu praktyki gospodarczej, reprezentowanej przez organizacje różniące się wielkością, formą prawną, celem prowadzonej działalności, wśród których wszakże przeważają przedsiębiorstwa.

Jeśli bowiem chcemy traktować zarządzanie jako naukę stosowaną, to nie może się ono ograniczać do rejestracji i uogólniania spostrzeżeń empirycznych, lecz musi przede wszystkim służyć wszelkiego rodzaju organizacjom praktyczną pomocą w postaci zaleceń i narzędzi postępowania przydatnych w konkretnym działaniu.

Powyższy postulat jest przez polskie środowisko naukowe niewątpliwie traktowany poważnie, jednakże wielowątkowość i złożoność warunków funkcjonowania współczesnych przedsiębiorstw powoduje, iż bardzo często wysoko kwalifikowany personel tych przedsiębiorstw wprowadza do praktyki oryginalne, kreatywne i skuteczne rozwiązania, które wyprzedzają literaturę fachową.

Przeświadczenie o takim właśnie stanie rzeczy w problematyce podjętej w niniejszym opracowaniu, a więc wykorzystaniu audytu w zarządzaniu przedsiębiorstwem, stanowiło inspirację wydawniczą dla jego autorów.

Audyt jest traktowany jako funkcja przedsiębiorstwa wspierająca zarządzanie informacjami i podejmowanie decyzji. Podstawowym zadaniem audytu nie jest zatem, jak to miało miejsce w przypadku kontroli, sprawdzenie poprawności funkcjonowania danego obszaru przedsiębiorstwa poprzez porównanie stanu istniejącego ze stanem określonym przepisami. Zadaniem tym jest natomiast ustalenie stanu faktycznego oraz jego diagnoza, dokonywane dla potrzeb procesów informacyjno-decyzyjnych na różnych szczeblach hierarchicznych organizacji. Chodzi więc o dostarczenie wiarygodnych i aktualnych informacji, niezbędnych w procesie zarządzania przedsiębiorstwem.

Fakt, iż przedmiotem audytu mogą być różne sfery działalności organizacji, znalazł odzwierciedlenie w treści opracowania. Jego kolejne części poświęcono problematyce audytu w następujących obszarach:

- znormalizowanych systemach zarządzania,
- kulturze organizacyjnej,
- zarządzaniu personelem,
- gospodarce finansowej przedsiębiorstwa.

Wszystkim częściom opracowania nadano podobną strukturę, tak aby ułatwić czytelnikowi przyswojenie przedstawionych treści. Z uwagi na zwartą konstrukcję poszczególnych części opracowania świadomie zrezygnowano z podsumowania całości.

Na zakończenie pragnę gorąco podziękować współautorom opracowania, którzy ochoczo podjęli zgłoszoną przeze mnie inicjatywę wydawniczą i twórczo ją wsparli.

Kraków, 2004

Piotr Jedynek